

ESG - chwilowy trend czy punkt zwrotny w zarządzaniu organizacją?

Krajowa Szkoła Administracji Publicznej
21 stycznia 2025

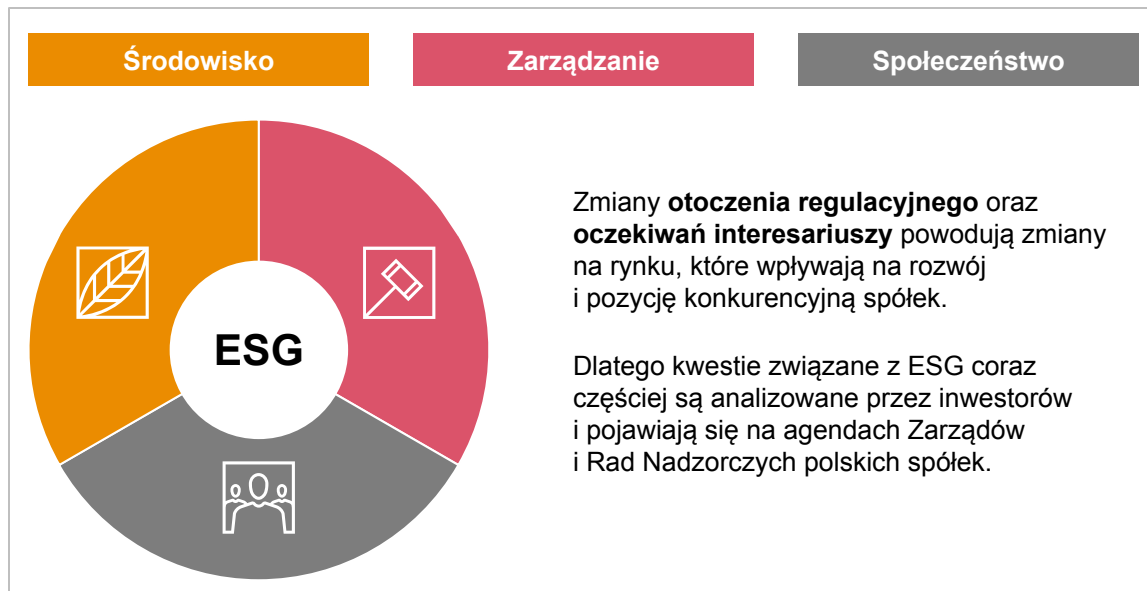
Ewelina Łukasik - Morawska
PwC CEE Sustainability Hub

1

Jak rozumieć ESG?

Czym jest zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa?

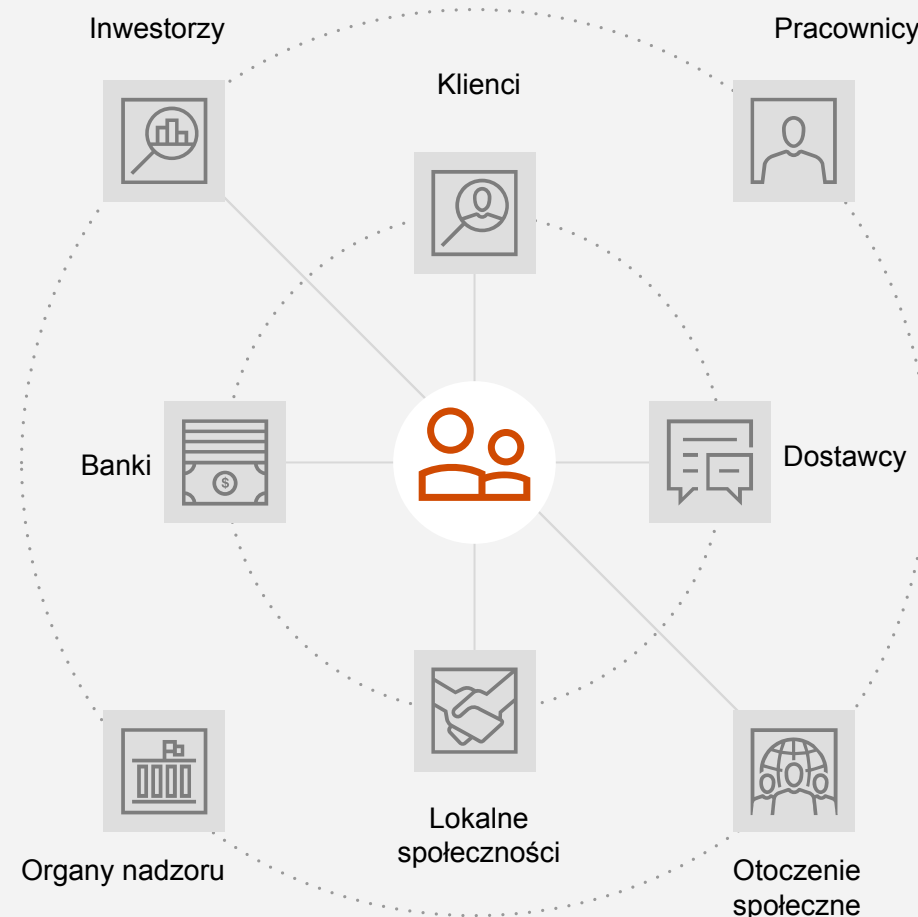
Termin **ESG** odnosi się do szeregu czynników niefinansowych, które firmy coraz częściej uwzględniają przy podejmowaniu decyzji w obszarach:

Environment
(Środowisko)

Social
(Społeczeństwo)

Governance
(Ład Korporacyjny)

Rosnąca **świadomość interesariuszy w zakresie ESG** oraz wpływu działalności gospodarczej na środowisko powoduje wzrost wymagań i oczekiwań odnośnie ujawniania przez spółki działań podejmowanych **w ramach zrównoważonego rozwoju, który buduje długoterminową wartość przedsiębiorstwa minimalizując negatywny wpływ na środowisko oraz wspierając poszanowanie praw człowieka i pracownika.**

Komponenty ESG

Środowisko

Emisje gazów cieplarnianych

Zarządzanie odpadami

Zarządzanie zużyciem energii

Ślad węglowy produktu

Opakowania produktów

Zrównoważone budownictwo

Zarządzanie siecią transportową

Gospodarka Obiegu Zamkniętego

Zarządzanie zużyciem wody

Zrównoważony łańcuch dostaw

Bioróżnorodność

Pozyskiwanie surowców

Społeczeństwo

Jakość i bezpieczeństwo produktów

Prawa człowieka

Zdrowie i bezpieczeństwo pracowników

Źródło pochodzenia produktów

Prywatność Klienta

Rozwój pracowników

Dostęp do opieki zdrowotnej

Programy zaangażowania społecznego

Różnorodność

Zrównoważona konsumpcja

Dialog z lokalną społecznością

Równość płac

Ład korporacyjny

Etyka biznesu

Ochrona danych

Raportowanie

Przeciwdziałanie korupcji

Cyberbezpieczeństwo

Zarządzanie ryzykiem

Przeciwdziałanie nadużyciom

Transparentna strategia podatkowa

Zgodność z prawem

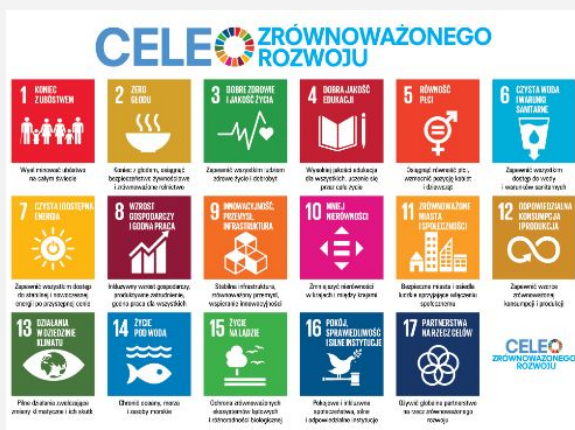
Przeciwdziałanie dyskryminacji

Oplaty (np. opakowaniowa)

Transparentna komunikacja

Zrównoważony rozwój czyli jaki?

Zrównoważony rozwój – idea rozwoju społeczno-ekonomicznego odpowiadającego obecnym potrzebom społeczeństwa bez ograniczania przyszłym pokoleniom możliwości do zaspokojenia swoich potrzeb.

Źródło: Cele Zrównoważonego Rozwoju,
<https://www.gov.pl/web/polskapomoc/cele-zrownowazonego-rozwoju>

Dynamiczny rozwój agendy zrównoważonego rozwoju

1997 r.

Protokół z Kioto (COP 3)

2015 r.

Agena na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.

- 17 celów
- 169 zadań

2016 r.

Porozumienie paryskie (COP 21)

- **cel:** zatrzymanie wzrostu średniej globalnej temperatury na poziomie poniżej 2°C względem poziomu z czasów przedindustrialnych oraz podejmowanie wysiłków mających na celu ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5°.

2019 r.

Projekt **Europejskiego Zielonego Ładu (ang. European Green Deal)**, strategii na rzecz wzrostu gospodarczego w celu przekształcenie UE w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę o zerowym poziomie emisji gazów cieplarnianych netto do 2050 roku.

2021 r.

Projekt porozumienia dot. Metanu (COP 26)

2022 r.

Fundusz na rzecz strat i szkód (COP 27)

2024 r.

Wdrożenie dyrektywy CSRD (jako element Zielonego Ładu)

Wybrane wymogi regulacyjne w zakresie zrównoważonego rozwoju

CSRD	Taksonomia	CSDD	Równość wynagrodzeń
Dyrektywa unijna w sprawie sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw	Rozporządzenie 2020/852 w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje	Dyrektywa unijna w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju	Dyrektywa unijna w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń
• Ma na celu zwiększenie dostępności danych oraz zapewnienie porównywalności raportów zrównoważonego rozwoju. • Wprowadza obowiązek sporządzania raportów niefinansowych przez duże spółki, w tym prywatne. • Wprowadza nowe standardy raportowania (ESRS). • Wprowadza obowiązek atestacji raportu zrównoważonego rozwoju przez niezależny podmiot zewnętrzny.	• Ma zastosowanie do podmiotów zobowiązanych do sporządzania raportów niefinansowych. • Określa listę działalności i wymogów, które należy spełniać, aby uznać, że są prowadzone w zrównoważony sposób. • Jest częścią planu działania KE służącego przekierowaniu przepływów kapitałowych na zrównoważone inwestowanie oraz przejście na bezpieczną, neutralną dla klimatu oraz odporną na jego zmiany, bardziej zasobooszczędną gospodarkę o obiegu zamkniętym.	• Dyrektywa ma zastosowanie do dużych spółek z siedzibą w UE przekraczających progi 500 pracowników i 150 mln euro przychodów netto. • Wprowadza obowiązek dla łańcucha wartości: - ustanowienia systemu należytej staranności oraz włączenia jej do strategii korporacyjnej, - identyfikowania i łagodzenia potencjalnych lub rzeczywistych negatywnych skutków dla środowiska i praw człowieka, - przyjęcia planu mającego na celu zapewnienie zgodności modelu biznesowego z celami klimatycznymi.	• Dotyczy wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości. • Zobowiąże firmy do oceny wynagrodzeń w przypadkach, gdy w sprawozdaniu dotyczącym wynagrodzeń wykazano różnicę średniego wynagrodzenia w wysokości co najmniej 5% między pracownikami płci żeńskiej i męskiej (wykonującymi taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości). • Zobowiązywać będzie spółki zatrudniające co najmniej 250 pracowników do publicznego udostępniania informacji dotyczącej różnic w wynagrodzeniach kobiet do mężczyzn.

Rynek wobec ESG

72%

funduszy Private Equity

Każdorazowo sprawdza spółki, w które chce zainwestować, pod kątem ryzyka i możliwości ESG.

94%

banków w Polsce

planuje w najbliższym roku uwzględnić w zarządzaniu ryzykiem kredytowym wpływ czynników ESG na procesy i profil ryzyka w sposób ilościowy.

76%

konsumentów

wskazuje, że chętniej wybiera firmy, które aktywnie działają w zakresie ich wpływu społecznego. Różnorodność w organizacji nie jest tematem, który podejmują tylko pionierzy, a staje się elementem szerszej dyskusji.

ok.150

spółek w Polsce

jest obecnie objętych obowiązkiem raportowania niefinansowego (ESG), a od 2025 r. będzie to ok. 3500 firm. Pośrednio obowiązkiem tym objęte będą firmy współpracujące w ramach łańcucha dostaw z raportującymi firmami.

Źródło: PwC [ESG - jak wpływa na Twój biznes](#)

Tworzenie wartości w obszarze ESG

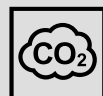
Wymierny wpływ na rentowność

45%

prezesów w regionie CEE

uważa, że za 10 lat ich firmy przestaną być rentowne, jeśli będą kontynuowały swoją działalność w obecnym kształcie

46% **prezesów w regionie CEE** spodziewa się, że zmiany klimatyczne będą miały umiarkowany, duży lub bardzo duży **wpływ na ich pozycje kosztowe**

60% w regionie CEE **wdrożyło inicjatywy mające na celu redukcję emisji przedsiębiorstwa**

55% w regionie CEE **wprowadza innowacje w zakresie nowych, przyjaznych dla klimatu produktów lub procesów**

75% **CEO w regionie wskazało na zakłócenia w łańcuchach dostaw** jako czynnik mający duży lub umiarkowany wpływ na działalność ich firm

Źródło: [PwC's 26th Annual CEO Survey – Central and Eastern Europe](#)

Regulacje i prawodawstwo – „Kij” w kontekście wdrażania działań w obszarze ESG?

Budowanie konkurencyjnej, neutralnej klimatycznie, innowacyjnej i inkluzywnej gospodarki.

Stworzenie przejrzystego i szczegółowego systemu klasyfikacji działalności zrównoważonych

Przekierowanie przepływów kapitałowych na zrównoważone inwestowanie oraz przejście na bezpieczną, neutralną dla klimatu oraz odporną na jego zmiany, bardziej zasobooszczędną gospodarkę o obiegu zamkniętym

Zaadresowanie oczekiwań inwestorów – zapewnienie wiarygodnych danych przedstawiających rzetelny obraz przedsiębiorstwa, umożliwiający odpowiednie oszacowanie ryzyka inwestycyjnego.

2

Sektor publiczny a ESG

Model tradycyjny vs katalityczny sektora publicznego

Aby umożliwić przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu, sektor publiczny musi **wpływać na cały ekosystem gospodarczy i zmotywować sektor prywatny do przekształcenia swoich modeli biznesowych.**

Model tradycyjny

Główne założenia

- zapewnienie ram prawnych i społecznych;
- utrzymanie konkurencji;
- dostarczenie usług publicznych;
- redystrybucja dochodów;
- stabilizacja gospodarki.

"The nine most terrifying words in the English language are: 'I'm from the government and I'm here to help.'"
-Ronald Reagan

Model katalityczny

Główne założenia

Sektor publiczny:

- aktywnie kształtuje obszar B&R
- motywuje rynek do rozwoju nowych technologii;
- tworzy miejsca pracy

Sektor publiczny zorientowany na rynek i napędzający transformację.

Obszary szczególnego zainteresowania

- Nowoczesne technologie
- Zmiany klimatu
- Geopolityka
- Bezpieczeństwo narodowe
- Konkurencyjność narodowej gospodarki
- Dobrostan obywateli

NEARLY 1.5 BILLION WORKERS AROUND THE WORLD ARE IN SECTORS CRITICAL TO CLIMATE

Rola Międzynarodowych Instytucji Finansowych

„From Billions to Trillions”

THE WORLD BANK

Bank Światowy

- **Programy Klimatyczne:** Inicjatywy wspierające adaptację i łagodzenie zmian klimatycznych.
- **Inwestycje w Infrastrukturę:** Projekty wspierające zrównoważony rozwój w krajach o niskim i średnim dochodzie.

Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF):

- **Programy dostosowawcze z uwzględnieniem klimatu:** Wspiera kraje w opracowywaniu i wdrażaniu programów dostosowawczych.
- **Wsparcie techniczne dla krajów rozwijających się:** w opracowywaniu i wdrażaniu strategii

European Investment Bank

Europejski Bank Inwestycyjny (EIB):

- **Climate Awareness Bonds (CABs):** Obligacje wspierające projekty związane z łagodzeniem zmian klimatycznych.
- **REPowerEU+:** Inicjatywa mająca na celu mobilizację zielonych inwestycji w celu osiągnięcia zerowej emisji netto do 2050 roku.

European Bank
for Reconstruction and Development

Europejski Bank ds. Odbudowy i Rozwoju (EBRD):

- **Program Green Economy Transition (GET):** projekty OZE, EE i zrównoważony transport.
- **Inicjatywa Finansowania Klimatu (CFI)**

117,5 mld USD - pożyczki, dotacje, inwestycje kapitałowe

52,9 mld USD - Zobowiązano się przeznaczyć 45 procent rocznego finansowania na działania związane z klimatem do 2025 roku

Źródło: [WBG Annual Report 2024](#)

70 mld USD - wartość udzielonego finansowania do 30 krajów świata

1,8 mld USD - Wypłacone sześciu krajom w ramach okna na wstrząsy żywnościowe w celu przeciwdziałania kryzysom żywnościowym.

Źródło: [IMF Annual Report 2024](#)

49,8 mld EUR - środki pozyskane na międzynarodowych rynkach kapitałowych

14,6 mld EUR - zielone obligacje lub obligacje na rzecz zrównoważonego rozwoju

Źródło: [EIB annual report 2023](#)

16,6 mld EUR - łączna wartość inwestycji

9,7 mld EUR - projekty zielone stanowiły 58% całkowitej inwestycji

Źródło: [EBRD 2024](#)

2024

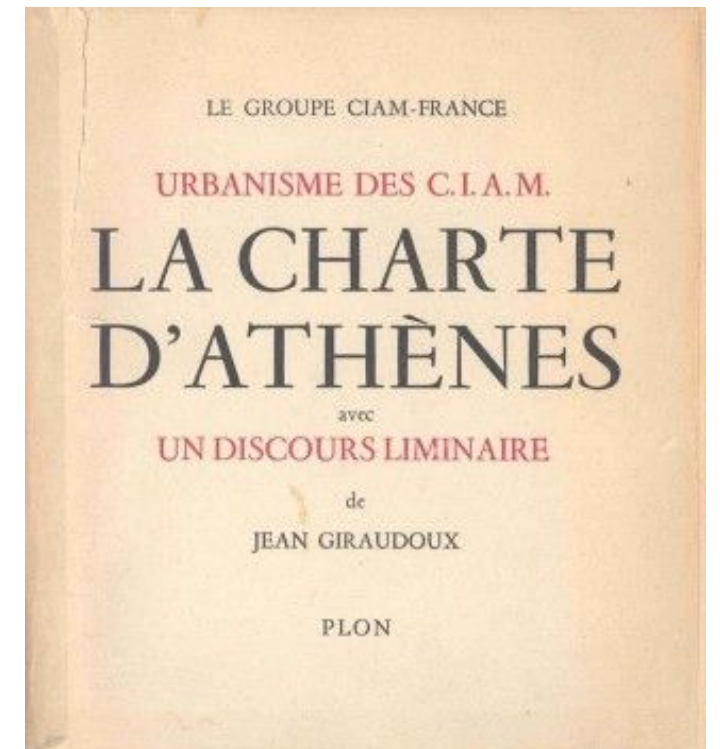
ESG w samorządzie terytorialnym

ESG jest głęboko zakorzenione w samorządzie terytorialnym. Już uchwalona w 1933 r. Karta Ateńska wskazywała na potrzebę planowania miast ekologicznych i uwzględniających potrzeby mieszkańców, obecnie zbieżne z ideą miasta 15 - minutowego.

Do głównych postulatów Karty Ateńskiej należały:

- tworzenie otwartych przestrzeni miejskich,
- zmniejszenie odległości od miejsca zamieszkania do pracy,
- Rezygnacja z gęstej zabudowy XIX - wiecznych kamienic,
- Zapewnienie wszystkim mieszkańcom miast dostępu do słońca oraz terenów zielonych.

Powyższe założenia zostały potwierdzone późniejszymi dokumentami w tym m.in. Kartą Lipską z 2007 r.

Przykładowe działania JST w obszarze ESG

Działania JST

- Realizacja koncepcji Smart City
- Dopłaty dla ludności w zakresie zmian źródła energii w domach
- Obligatoryjne segregowanie odpadów, inwestycja w infrastrukturę towarzyszącą
- Ustalenie stref bez samochodów, buspasów
- Oparcie wszystkich działań o ustawę środowiskową i akty wykonawcze oraz prawo powiązane
- Proces zamówień publicznych promujący PZP

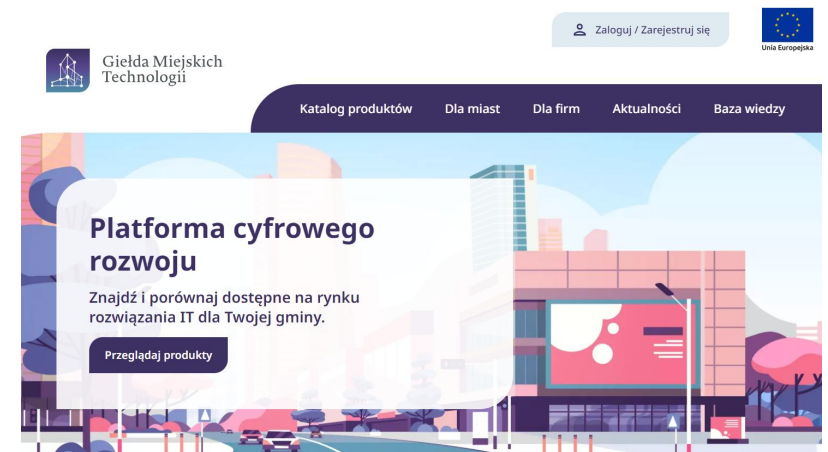
Źródło: B. Ocicka, K. Gemra, *Zrównoważona transformacja. Stan i uwarunkowania w kontekście ESG*, SGH, 2023

Klimaton dla Miast

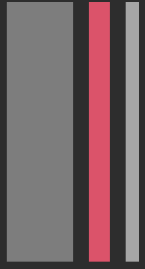

„Klimaton dla Miast” – pierwszy hackathon odpowiadający na wyzwania klimatyczne polskich miast, organizowany przez PFR i MFIPR.

„Giełda Miejskich Technologii” - platforma online, której zadaniem jest łączenie samorządów z dostawcami technologii. Dzięki mikrograntom w wysokości do 50 tys. zł. polskie gminy mogą przetestować dostępne na platformie produkty cyfrowe nawet przez okres 12 miesięcy

3

Sesja Q&A

